

استعدادیابی در دوومیدانی

مقدمه‌ای بر استعدادیابی دوومیدانی به صورت سیستماتیک
با تأکید بر دوهای استقامت و صحرانوردی

ویراستار:

بابک نورانی

(کارشناس ارشد فیزیولوژی ورزش)

توکل رحیمی

(کارشناس ارشد مدیریت ورزشی
مربی تیم ملی دوومیدانی نیروهای مسلح ایران)

هادی نوبری

(دانشجوی دکتری بیوشیمی و متابولیسم ورزشی دانشگاه اصفهان
مربی بدنساز تیم ملی دوومیدانی نیروهای مسلح ایران)

نمایشگاه و فروشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین
 و اردیبهشت، جنب بانک صادرات، ساختمان ۱۳۶۰، فروشگاه کتاب کاشفان
 تلفن: ۶۶۴۰۳۱۶۲ فکس: ۶۶۴۰۳۱۷۰
 سرویس پیام کوتاه (sms): ۳۰۰۰۲۵۷۶
 پایگاه اینترنتی: <http://Hatmi.ir>

ناشر نمونه کشور در سال ۹۳

◀ استعدادیابی در دوومیدانی

تألیف: هادی نویری، توکل رحیمی

ویراستار علمی: بابک نورانی

• سرپرست و جد گرافیک: المیرا میرموسوی

• طراحی و مجارت: واحد گرافیک

• طراح جلد: محمود رضا لطیفی

• لیتوگرافی: بانگر

• آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: و ته: تم: محمد حتمی رازلیقی

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵

شمارگان ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰.۰۰۰ ریال

توجه: به موجب ماده ۵ قانون حمایت، از حقوق مؤلفان، مترجمان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات حتمی محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق استفاده از آن را ندارد و متخلفین به موجب این قانون تحت پیگرد قانون قرار می‌گیرند.

سرشناسه: نویری، هادی، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: استعدادیابی در دو و میدانی؛ مقدمه‌ای بر استعدادیابی در دوومیدانی، صورت سیستماتیک با تاکید بر دوهای استقامت و صحرانوردی/ مولفین هادی نویری، توکل رحیمی؛ ویراستار بابک نورانی.

مشخصات نشر: تهران: شرکت تضامنی انتشاراتی حتمی و شرکا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۱۸ ص: مصور(رنگی)، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۵-۱۳۰-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۴۱.

عنوان دیگر: مقدمه‌ای بر استعدادیابی در دوومیدانی به صورت سیستماتیک با تاکید بر دوهای استقامت و صحرانوردی.

موضوع: دو و میدانی Track and field

موضوع: استعداد ورزشی -- آزمون‌ها Athletic ability -- Testing

موضوع: دو و میدانی -- تعلیم Track and field -- Training

موضوع: تربیت بدنی Physical education and training

شناسه افزوده: رحیمی، توکل، ۱۳۵۰ -

شناسه افزوده: نورانی، بابک، ۱۳۵۵ - ویراستار

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۵/۹/۵ GV1۰۶

رده بندی دیویی: ۷۹۶/۴۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۰۴۹۴۵

دوست عزیز جهت آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب‌های منتشر شده
 لطفا پایه و گرایش تحصیلی خود را به شماره ۳۰۰۰۲۵۷۶ sms نمایید.

این کتاب به صورت کاملاً کاربردی و عملیاتی نگارش شده است به طوری که خواننده و مربی می‌تواند بعد از مطالعه این کتاب در سطح شهرها، مدارس و ... به صورت کاملاً سیستماتیک، با آگاهی کامل به سوماتونایپ دوندگان، نحوه مطلوب درصد چربی بدن، اندازه‌های آنترپومتریکی مورد نظر برای دوندگان، حداکثر اکسیژن مصرفی، انعطاف‌پذیری و ... همچنین نحوه اندازه‌گیری شاخص‌های آنترپومتریکی و زیست‌حرکتی افرادی که در اختیار دارد برای سنجش و کشف استعدادها و ورزشی در حوزه دوهای استقامت بهره‌گیرد. از نگاهی دیگر، نقطه قوت این کتاب نگاهی اجمالی و در فصلی مجزا به تجزیه و تحلیل راه رفتن و دویدن پرداخته شده است که مربی با آگاهی به این علم به راحتی می‌تواند در هنگام کشف افراد مستعد ورزشی و همچنین بعد از آن به صورت بسیار عالی نقاط ضعف و قوت افراد را در تکنیک‌های دویدن بررسی، شناسایی و رفع کند و نهایتاً با عضلات درگیر هر تکنیک در دوهای استقامت آشنا شده و به جهت ارتقاء عملکردی عضلات درگیر و بهبود تکنیک دوندگان خود اقدام نماید.

رغبت به نگارش این کتاب به دلیل کم بودن فاصله بین علم و عمل در حوزه علوم ورزشی کشور است متأسفانه در کتب نگارشی کمتر به بحث کاربردی بودن علوم ورزشی در کتاب‌ها پرداخته شده و به نوعی تعریف مهارت نادیده گرفته شده و تمامی کتاب‌ها بیشتر جنبه تئوری را پیش گرفته و جنبه کاربردی بودن آن در ورزش نادیده گرفته شده است.

فهرست مطالب

فصل اول تاریخچه و اهمیت شاخص‌های آنتروپومتریکی و زیست حرکتی در دوومیدانی .....

۱-۱ مقدمه	۱۰
۲-۱ نحوه کشف افراد مستعد	۱۰
۳-۱ تاریخچه دوومیدانی	۱۲
۱-۳-۱ تاریخچه رومدانی در جهان	۱۲
۲-۳-۱ تاریخچه رومدانی در ایران	۱۴
۴-۱ تقسیم بندی دو ها در رومدانی	۱۵
۵-۱ جایگاه دوومیدانی در جهان	۱۶
۶-۱ اهمیت شاخص‌های آنتروپومتریکی و زیست حرکتی در دوومیدانی	۱۷
۷-۱ ضرورت استعدادیابی در دورمدانی	۲۰

فصل دوم مبانی نظری استعدادیابی .....

۱-۲ مقدمه	۲۴
۲-۲ مبانی نظری	۲۴
۳-۲ استعدادیابی	۲۴
۱-۳-۲ روش‌های استعدادیابی	۲۵
۱-۱-۳-۲ روش علمی یا سیستماتیک	۲۵
۲-۱-۳-۲ روش غیرعلمی یا غیرسیستماتیک	۲۹
۲-۳-۲ دلایل منطقی برنامه‌های استعدادیابی	۲۶
۳-۳-۲ راهبردهای کشف استعداد	۲۷
۴-۳-۲ پیشنهاد IAAF (انجمن بین‌المللی فدراسیون‌های دوومیدانی)	۳۰
۴-۲ گزینش و اهمیت ویژگی‌های آنتروپومتریکی و زیست حرکتی	۳۰
۱-۴-۲ پیش بینی اجرای ورزشی	۳۱
۲-۴-۲ پیش بینی موفقیت ورزشی	۳۲
۳-۴-۲ توانایی حرکتی	۳۲
۵-۲ عوامل اثر گذار بر اجرای ورزش	۳۲
۱-۵-۲ ویژگی‌های آنتروپومتری، ترکیب بدنی و اجرای ورزشی	۳۲
۱-۱-۵-۲ هدف پیکر سنجی	۳۳
۲-۱-۵-۲ پیکر سنجی و شناسایی ورزشکاران مستعد	۳۴

۳۴	۲-۵-۳ پیکرسنجی و کنترل تمرین و اجرای ورزشکاران
۳۴	۲-۵-۴ اندازه‌های آنتروپومتری و ترکیب بدنی
۳۷	۲-۵-۲ ویژگی‌های زیست حرکتی
۳۸	۲-۵-۲ توان هوازی
۴۰	۲-۵-۲ ضربان قلب استراحت
۴۰	۲-۵-۳ استقامت
۴۱	۲-۵-۳ توانایی‌های زیست حرکتی و اجرای ورزشی
۴۲	۲-۵-۳ انعطاف پذیری

فصل سوم پیشینه پژوهش در زمینه استعدادیابی دوومیدانی

۴۶	۳-۱ مقدمه
۴۶	۳-۲ پیشینه تحقیق
۴۶	۳-۲-۱ تحقیقات انجام شده در داخل کشور
۵۳	۳-۲-۲ تحقیقات انجام شده در خارج کشور
۶۳	۳-۸ جمع‌بندی

فصل چهارم روش‌های اندازه‌گیری فیزیولوژیکی و زیست حرکتی

۶۶	۴-۱ مقدمه
۶۷	۴-۲ روش کار، نحوه اندازه‌گیری و جمع‌آوری اطلاعات
۶۷	۴-۲-۱ اندازه‌گیری وزن
۶۸	۴-۲-۲ اندازه قد نشسته
۶۸	۴-۲-۳ اندازه‌گیری قد
۶۹	۴-۲-۴ برآورد شاخص توده بدن (BMI)
۶۹	۴-۲-۵ اندازه‌گیری عرض شانه
۶۹	۴-۲-۶ اندازه‌گیری عرض سینه
۷۰	۴-۲-۷ اندازه‌گیری عرض قدامی-خلفی سینه
۷۰	۴-۲-۸ اندازه‌گیری محیط ران در ناحیه میانی
۷۱	۴-۲-۹ اندازه‌گیری محیط بالای ران
۷۲	۴-۲-۱۰ اندازه‌گیری محیط بازو
۷۲	۴-۲-۱۱ اندازه‌گیری محیط سینه
۷۳	۴-۲-۱۲ اندازه‌گیری طول ران
۷۳	۴-۲-۱۳ اندازه‌گیری طول ساق پا
۷۴	۴-۲-۱۴ شاخص مانوریر
۷۴	۴-۲-۱۵ نسبت دور کمر به لگن (WHR)

۷۴	۳-۴ روش‌های اندازه‌گیری ترکیب بدن
۷۴	۱-۳-۴ درصد چربی بدن
۷۴	۱-۱-۳-۴ چین پوستی ران
۷۵	۲-۱-۳-۴ چین پوستی تحت کتفی
۷۵	۳-۱-۳-۴ چین پوستی فوق خاصره‌ای
۷۶	۴-۱-۳-۴ چین پوستی سه سر بازو
۷۷	۵-۱-۳-۴ چین پوستی سینه‌ای
۷۷	۶-۱-۳-۴ چین پوستی شکم
۷۸	۷-۱-۳-۴ چین پوستی زیر بغل میانی
۷۸	۸-۱-۳-۴ شاخص نسبت پجربی زیرپوستی اندام‌های دور از تنه به مرکز تنه
۷۸	۴-۴ تعیین سوماتوپاتیک
۷۹	۵-۴ ابزار و روش‌های اندازه‌گیری توانایی‌های زیست حرکتی
۷۹	۱-۵-۴ اندازه‌گیری توان رازی
۷۹	۱-۱-۵-۴ آزمون پروس
۸۰	۲-۱-۵-۴ روش اجرای آزمون رست
۸۱	۲-۵-۴ روش اجرای آزمون پرش عمود ساق
۸۱	۳-۵-۴ روش اجرای آزمون چابکی
۸۲	۴-۵-۴ روش اجرای آزمون ۶۰ متر سرعت
۸۲	۵-۵-۴ روش اجرای آزمون انعطاف پذیری خمش به جلو (آزمون ولز)
۸۳	۶-۵-۴ روش اندازه‌گیری ضربان قلب

فصل پنجم آنالیز حرکات دوومیدانی ویژه ماده‌های انتخابی ۸۵

۸۶	۱-۵ مقدمه
۸۶	۲-۵ تجزیه تحلیل راه رفتن و نوع انقباضات
۸۶	۱-۲-۵ تجزیه تحلیل حرکت‌های اختصاصی در دوهای استقامت
۸۶	۱-۱-۲-۵ تکنیک دوی استقامت
۸۶	۲-۱-۲-۵ وضعیت کلی بدن
۸۷	۳-۱-۲-۵ وضعیت سر
۸۷	۴-۱-۲-۵ وضعیت دست‌ها
۸۷	۵-۱-۲-۵ وضعیت پاها
۸۸	۶-۱-۲-۵ نحوه ی قرار دادن پاها
۸۹	۳-۵ تجزیه تحلیل راه رفتن gait و نوع انقباضات
۹۰	۱-۲-۵ مراحل Gait
۹۰	۱-۱-۳-۵ تقسیم بندی‌های stance

۹۰	۲-۳-۵ تقسیم بندی مرحله .....
۹۱	۴-۵ سیکل راه رفتن .....
۹۱	۱-۴-۵ بررسی فعالیت عضلات اندام تحتانی حین gait .....
۹۱	۲-۴-۵ مج پا .....
۹۲	۳-۴-۵ زانو و ران .....
۹۴	۵-۵ تجزیه و تحلیل تکنیک‌های دویدن در دوهای استقامت .....
۹۴	۱-۵-۵ تجزیه و تحلیل حرکت روی پنجه پا به صورت خشی .....
۹۶	۱-۱-۵-۵ تقویت عضلات درگیر .....
۹۸	۲-۵-۵ تجربه تحلیل حرکت برخورد پاشنه به باسن .....
۹۸	۱-۲-۵-۵ تقویت عضلات درگیر .....
۱۰۰	۳-۵-۵ تجزیه و تحلیل حرکت کتف زدن .....
۱۰۱	۱-۳-۵-۵ تقویت عضلات درگیر .....
۱۰۲	۴-۵-۵ تجزیه و تحلیل حرکت گام بلند .....
۱۰۲	۱-۴-۵-۵ تقویت عضلات درگیر .....
۱۰۴	۵-۵-۵ تجزیه و تحلیل حرکت خم کردن تنه به جلو (جلو بردن مرکز ثقل) .....
۱۰۴	۱-۵-۵-۵ تقویت عضلات درگیر .....
۱۰۶	منابع .....
۱۱۴	پیوست ۱ .....
۱۱۵	پیوست ۲ .....